

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

KYRKOSTYRELSENS CIRKULÄR

Nr 10/2009
9.3.2009

KYRKANS PENSIONSANSTALTS VERKSAMHET ÅR 2008

Viktigt att veta

På Kyrkans centralfonds pensionsidor (www.evl.fi/kiela) kan man ta fram uppgifter om sina anställningar som omfattas av kyrkans pensionslag (KyPL) och en prognos över sin KyPL-pension. Tjänsten förutsätter elektronisk identifiering. Den fungerar med följande bankers koder: Nordea, Andelsbanken, Sampo Bank, Aktia, Tapiola, Ålandsbanken och Handelsbanken. Efter identifieringen öppnas en skyddad kontakt till Kyrkans pensionsanstalts register.

Närmare information om tjänsten ges i cirkulär 5/2009.

Mera information: Kyrkans pensionsanstalt, tfn 09-1802 555 kl. 9–11.

År 2008 i korthet

År 2008 var ett mycket dramatiskt år för placeringsmarknaden och hela världsekonomin, och temana varierade kraftigt under årets lopp. Det första halvåret präglades av ett snabbt stigande oljepris, en allt högre inflation och en svag dollar. Samtidigt började de verkliga riskerna med den amerikanska kreditkrisen avslöjas för marknaden, en kreditkris som fått sin början i förlusterna från subprime-bolånen. Den första banken gick under redan på våren. På hösten rådde en aldrig tidigare skådad panik på finansmarknaden och en stor misstro bankerna emellan. Mot slutet av året pågick livliga diskussioner om oron över realekonomin, den billiga oljan, de svaga valutorna och till och med deflation och depression. År 2008 kommer att gå till historien som ett år av stora ekonomiska omvälvningar.

Pensionsverksamhet

KyPL-lönesumman uppgick år 2008 till 477,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 6,7 % från året innan.

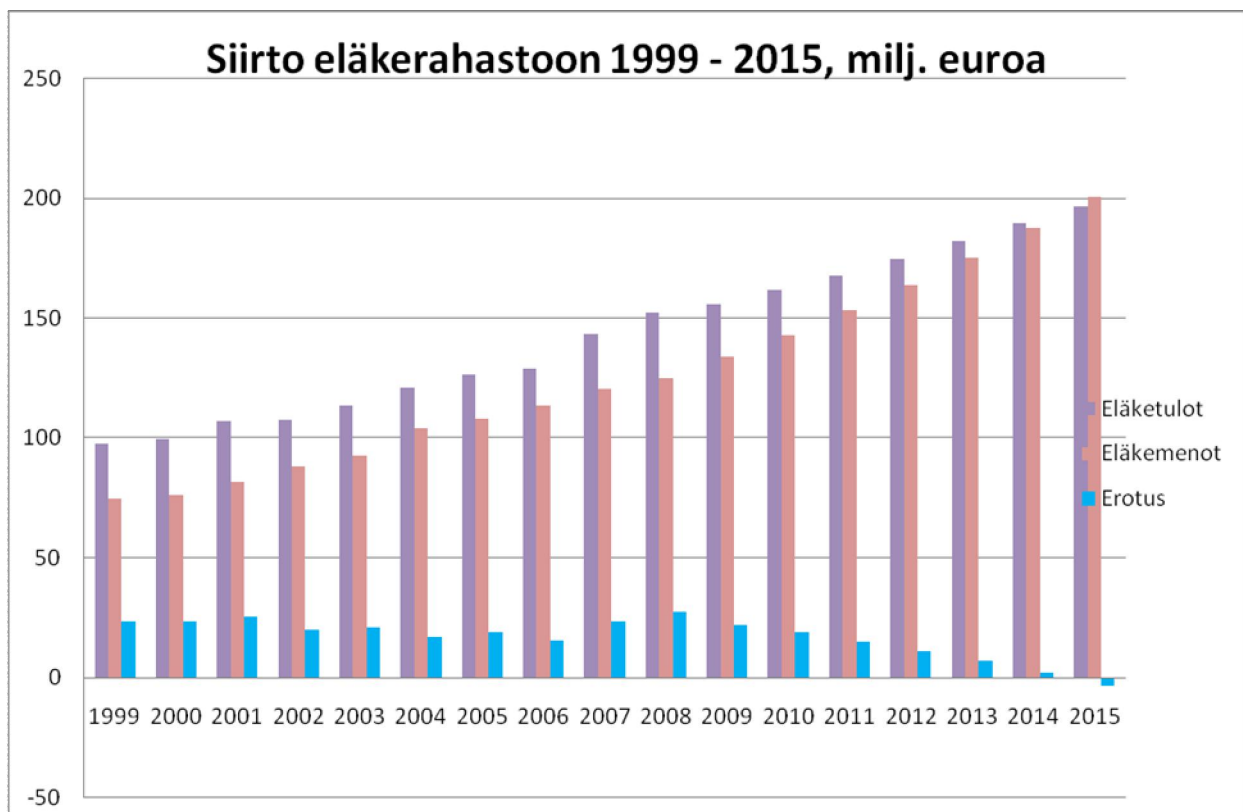
Arbetsgivarnas pensionsavgifter varierar mellan 26,37 % och 26,95 % beroende på antalet anställda. Arbetsgivarna ska dessutom betala självriskandelar för invalidpensioner enligt grunder som kyrkomötet bestämt. Kyrkomötet har beslutat att högst 25 % av självrisken i anslutning till invalidpensioner tas ut som självrisk.

Arbetstagarnas pensionsavgifter är lika stora i kyrkans pensionssystem som i de övriga systemen. Efter den pensionsreform som genomfördes i början av år 2005 (Puro I) fastställs arbetstagarnas pensionsavgifter på basis av ålder: år 2008 var pensionsavgiften 4,1 % för arbetstagare under 53 år och 5,2 % för arbetstagare över 53 år.

I schemat nedan beskrivs i vilken grad inkomsterna från pensionsavgifterna täcker de årliga pensionsutgifterna. Först år 2015 beräknas pensionsutgifterna bli så höga att de till en liten del måste finansieras också med avkastningen på placeringsverksamheten.

Överföring till pensionsfonden 1999-2015, mn euro

- Pensionsinkomster
- Pensionsutgifter
- Skillnad

Utgifterna för pensionsverksamheten har ökat i måttligare takt än tidigare år (+ 3,9 %). Åldersstrukturen bland kyrkans anställda visar att en allt större del av de anställda kommer att gå i pension inom de närmaste åren. Den pensionsreform som trädde i kraft år 2005 kan dock bidra till att en del senarelägger sin pension, likaså den ovan nämnda självriskandelen i anslutning till invalidpension.

Utgifterna för pensionsverksamheten innefattar i denna analys även pensionsenhetens personalutgifter samt köpta tjänster (inkl. bland annat kostnaderna för pensionsdatasystemet). Kostnaderna för pensionsdatasystemet Kirke var ännu år 2007 relativt höga (5,2 miljoner euro) och stod för 4,3 % av utgifterna för pensionsverksamheten. År 2008 hade pensionsdatasystemets kostnadsandel minskat till 1,8 % (2,3 miljoner euro).

I det följande anges hur de utbetalda pensionerna fördelade sig mellan olika pensionsslag:

Pensionsslag	€	%	st.
Ålderspension	90 185 432	74,6	12 461
Förtida ålderspension	6 122 423	5,1	966
Invaldpension	11 161 771	9,2	3 043
Individuell förtidspension	129 750	0,1	11
Arbetslöshetspension	1 394 866	1,2	853
Deltidspension	2 064 253	1,7	358
Familjepension	9 717 678	8,0	1 884
Extra pensioner	27 577	0,0	17
Rehabiliteringspenning	129 120	0,1	10
Totalt	120 932 870	100,00	19 603

Förändring från föregående år + 6,7 % (+ 6,2 %) + 6,7 % (+6,0 %)

Församlingarnas självriskandelar i anslutning till invaldpensionerna uppgick till 615 197 euro.

Placeringsverksamhet

För placering av medlen i pensionsfonden finns en direktion för pensionsfonden inom kyrkans centralfond som kyrkostyrelsen tillsatt för sin mandatperiod. Till direktionen hör en ordförande och minst fyra och högst åtta andra medlemmar (KO 22 kap. 3a §). Direktionen ska besluta om alla betydande frågor som berör placeringsverksamheten (bl.a. placeringsinstrumenten som ska användas, allokeringen, avkastningsmålen, riskhanteringsprinciperna, avtal som upprättas med kapitalförvaltare). För närvarande (3.6.2008–31.5.2012) har direktionen följande sammansättning:

Medlem	Ersättare
SVD, docent Olli Pusa, ordförande	Ekonomichef Pasi Perander Vanda kyrkliga samfällighet

Placeringsdirektör Ari Huotari Kommunernas pensionsförsäkring	Ränteplaceringsdirektör Fredrik Forsell Kommunernas pensionsförsäkring
Verksamhetsledare Esko Jossas FOSU	Förhandlingschef Arja Vehmas FOSU
Fastighetsdirektör Seppo Kosola Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet	Arbetsmarknadsombud Pauliina Hirsimäki Kyrkans arbetsmarknadsverk
Professor Eva Liljebloom Hanken	Lagfaren assessor Ritva Saarnio Helsingfors domkapitel
Verksamhetsledare Ritva Rasila SVTL	Organisationssekreterare Annina Antell SVTL
Förvaltningsdirektör Riitta-Sisko Tarkka Helsingfors kyrkliga samfällighet	Ekonomichef Marja-Liisa Nore Esbo kyrkliga samfällighet
Arbetsmarknadsjurist Kristian Brotherus Kyrkfackets union	Jurist Keijo Karhumaa Kyrkfackets union
Förvaltningsdirektör Matti Ilveskoski Representant för Kyrkostyrelsens plenum	Referendarierådet Esa Koukari Representant för Kyrkostyrelsens plenum

Pensionsfondens placeringsverksamhet övervakas förutom av de revisorer som valts av kyrkomötet även av Finansinspektionen.

Värdet av pensionsfondens tillgångar per 31.12.2008 var 674,8 miljoner euro värderat enligt marknadspris. I slutet av året var placeringarna spridda enligt följande:

Tillgångsslag	mn €	andel i %
Aktier	226,9	33,6 %
Finland	66,0	9,8 %
Europa	77,6	11,5 %
Övriga världen	83,3	12,3 %
Ränteplaceringar	362,5	53,7 %
Staterna inom euroområdet	156,9	23,2 %
Företagslån	79,7	11,8 %
Utvecklingsmarknader	10,6	1,6 %
Peningmarknader	115,3	17,1 %
Alternativa	85,3	12,7 %
Totalt	674,8	100 %

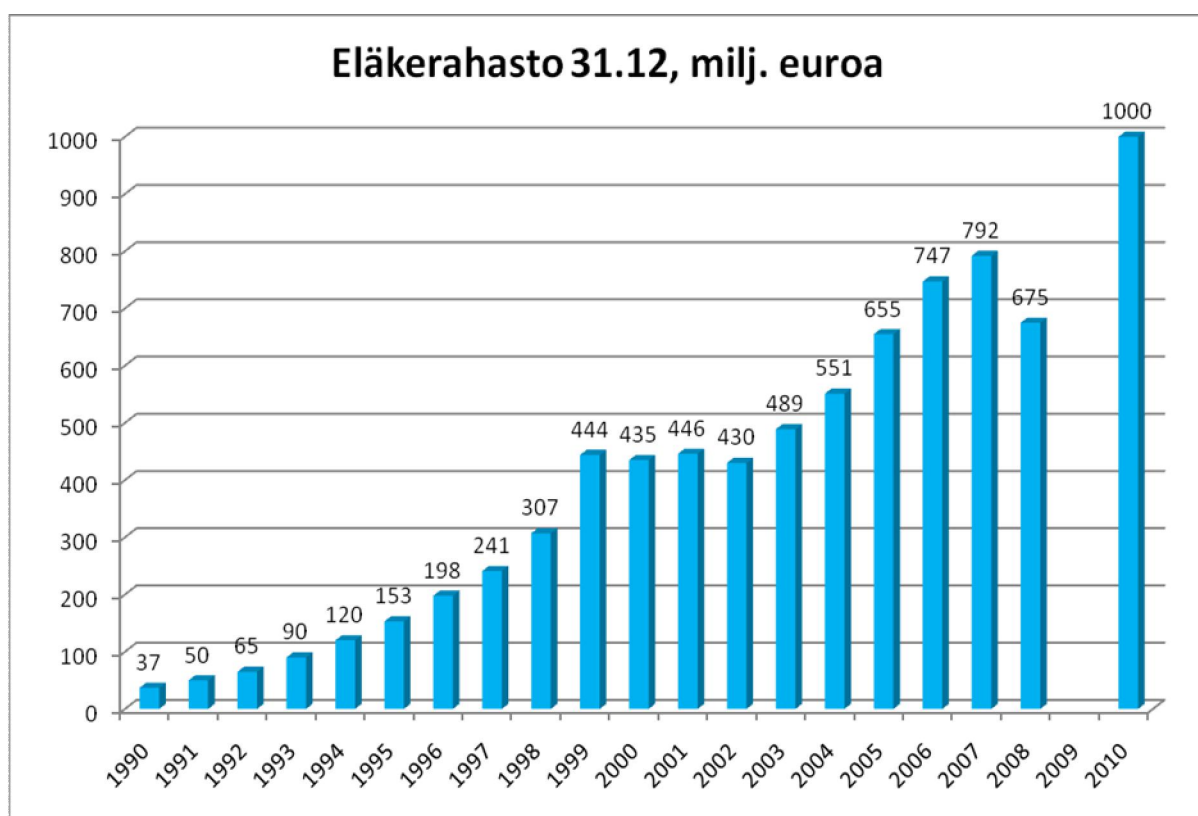
Ett år tidigare, 31.12.2007, var värdet av pensionsfondens tillgångar 791,8 miljoner euro. Pensionsfondens tillgångar minskade under år 2008 med 117 miljoner euro, dvs. 14,8 %. Värdeinsparningarna uppgick till cirka 120 miljoner euro.

När det gäller placeringsavkastningen går år 2008 till historien som pensionsfondens svagaste år någonsin. Nettoavkastningen på pensionsfondens placeringsverksamhet till verkligt värde var -17,56 % (reell årsavkastning -20,3 %). Den bästa månadsavkastningen var +1,8 % och den svagaste -5,1 %.

Värdepappersplaceringarna överträffade under året sitt jämförelseindex med 2,1 procentenheter med en informationskvot på 0,4. Nettoavkastningen på pensionsfondens placeringsverksamhet på lång sikt (1991–2008) hölls på god nivå trots det svaga placeringsåret och var vid årets slut 7,9 % p.a. (reell årlig avkastning 6,1 % p.a.).

Bilden nedan redogör för pensionsfondens utveckling under åren 1990–2008. Det mål på 1,0 miljard euro som i tiderna uppsatts för pensionsfonden fram till år 2010 beror helt på hur snabbt placeringsmarknaden återhämtar sig från den rådande stagnationen.

Pensionsfonden 31.12, mn euro

Direktionen godkände i december 2008 en plan för ansvarsfull placeringsverksamhet för pensionsfonden för år 2009. I planen redogörs närmare för hur ansvarsfull placering i praktiken kan genomföras i pensionsfondens verksamhet. Planen har uppgjorts enligt FN:s principer för ansvarsfulla placeringar. I utvecklandet av en ansvarsfull placeringsverksamhet och i frågor som gäller reaktiv verksamhet och påverkan har direktionen anlitat en etisk konsult, Ethix SRI Advisors. År 2008 förekom två fall av indirekt påverkan inom pensionsfonden. I bägge fallen var det fråga om att begränsa de miljölägenheter som företagen orsakar. Kyrkans centralfond rekommenderade att företagen ska låta utföra oberoende miljöundersökningar för att hitta övergripande lösningar, och att de ska sammanställa och publicera regelbundna miljökalculer. Bägge företagen levererade tillfredsställande uppgifter. Utöver dessa fall som illustrerar påverkan medverkade centralfonden också i tjänsten GES Burma Engagement. Syftet med tjänsten är att påverka internationella olje- och gasbolag som verkar i Burma och främja deras hållbara verksamhet. Denna typ av agerande inbegriper

förutom att iakttä internationella normer även att förbättra den lokala befolkningens levnadsförhållanden.

Enligt en pensionsutgiftsprognos som upprättats för kyrkan år 2007 beräknas KyPL-pensionsansvaret 31.12.2008 uppgå till cirka 3 325 miljoner euro.

Följande tabell innehåller relevanta siffror för pensionsfonden för åren 2003–2008:

mn €	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Resultat, pensionsverksamheten	19,7	16,9	18,8	15,4	23,1	27,4
Resultat, placeringar	39,0	44,9	86,0	76,1	21,9	-144,4
Fonden 31.12	488,7	550,5	655,3	746,8	791,8	674,8
Pensionsutgift	92,7	97,1	101,1	106,7	113,3	120,9
Fond/pensionsutgift	5,04	5,21	6,48	7,00	7,00	5,6
KyPL-lönesumma	358,9	374,9	388,8	399,4	447,4	477,6
Fond/lönesumma	1,30	1,35	1,69	1,87	1,77	1,41
Pensionsansvar totalt	2786,0	2907,0	3030,0	2800,0	3193,0	3325,0
Fond/pensionsansvar (%)	16,77	17,40	21,63	26,71	24,8	20,3

Mera information: placeringschef Ira Van Gilse van der Pals, tfn 09-1802 478.

Framtidsutsikter

Utfärdande av pensionsbeslut

Samarbetet med Kommunernas pensionsförsäkring fortsätter på basis av det serviceavtal som ingåtts år 2008. Verkställandet av pensionsskyddet överförs stegvis på Kommunernas pensionsförsäkring. Som ett första led i detta projekt övertog Kommunernas pensionsförsäkring i september 2008 förmedlingen av anmälningar till anställningsregistret.

I början av år 2009 inledde inspektionsenheten vid Kommunernas pensionsförsäkring sådana inspektioner av arbetsgivarnas handlingar som avses i 38 § i kyrkans pensionslag. Vid inspektionen granskas riktigheten hos anställningsuppgifter som lämnas av sådana arbetsgivare som omfattas av kyrkans pensionslag inklusive tillhörande pensionsavgifter. I anslutning till inspektionen erbjuds också rådgivning och i ett senare skede utbildning. Senare under år 2009 övertar Kommunernas pensionsförsäkring alla ärenden som gäller familjepensioner och yrkesinriktad rehabilitering.

Målet är att denna tjänst ska inledas så fort Kommunernas pensionsförsäkrings nya system har färdigställts år 2011. I praktiken innebär det att inga ändringar

längre görs i kyrkans pensionsdatasystem (Kirke), såvida de inte hänför sig till tiden före tjänsten. Under denna övergångsperiod utgörs kostnaderna för pensionsdatasystemet Kirke huvudsakligen av driftskostnader.

Finansieringen av pensionssystemet

Planerna på att grunda en pensionsstiftelse för kyrkan har framskridit till beredningsskedet. Inom kyrkan har man redan i flera års tid utrett förutsättningarna för att ansluta kyrkans pensionssystem till det privata pensionssystemet. Första gången detta mål sattes upp var på kyrkomötet år 1999. Problemet med stiftelsemodellen har hittills varit att den privata och den offentliga sektorns pensionslagar skiljer sig från varandra. Nu ser det däremot ut att vara möjligt att genomföra ändringen, eftersom skillnaderna i pensionsförmånerna i framtiden kommer att försvinna.

Social- och hälsovårdsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp med bred representation för beredningen av ärendet. Arbetsgruppen har till uppgift att före 30.8.2009 bereda förslag till en överföring av pensionsansvaret för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland och motsvarande fonder till en ny pensionsstiftelse för kyrkan samt i anslutning till detta bereda förslag till utveckling av kyrkans pensionssystem.

Pensionsfondens placeringsverksamhet

I skrivande stund vet ingen hur djup eller lång den globala recessionen inom realekonomin kommer att bli. I samband med tidigare konjunktursvängningar har det noterats att aktiemarknaden förebådar ekonomiska förändringar ungefär ett halvt år tidigare än realekonomin. Om detta fortfarande håller streck är det inte omöjligt att det sker en korrigeringsrörelse uppåt på aktiemarknaden redan under år 2009.

Pensionsfondens direktion har på sitt möte 9.12.2008 godkänt en placeringsplan för pensionsfonden för år 2009. Pensionsfondens neutrala grundallokering presenteras i tabellen nedan. Till direktionens viktigaste uppgifter år 2009 hör att utarbeta en långsiktig placeringsstrategi på basis av kyrkans pensionsutgiftsprognos och det beräknade pensionsansvaret. Det gäller att avgöra hur pensionsfondens placeringar ska allokeras i det skedet när en del av avkastningen på placeringsverksamheten går till utbetalningen av pensionerna. För tillfället är det emellertid möjligt att bevara den nuvarande kraftigt aktiebetonade allokeringen.

Tillgångskategori	grundvikt	min.	max.
Ränteplaceringar	40 %	32 %	60 %
Aktieplaceringar	40 %	32 %	48 %
			30
Övriga placeringar	20 %	5 %	
Totalt	100 %		

Mera information: Pensionsförfrågningar/Kyrkans pensionsanstalt, tfn 09-180 2555 kl. 9–11 och
placeringsverksamhet/placeringschef Ira Van Gilse van der Pals, tfn 09-180 2478.

KYRKOSTYRELSEN

Risto Junttila

Leena Rantanen